

Suomen Sairaanhoitajien hallitusohjelmataavoitteet 2023–2027

Sosiaali- ja terveydenhuollon suurin ja akuutein ongelma on sairaanhoitajapula. Jos sitä ei ratkaista, sote-palveluja ei voida tuottaa suunnitellulla ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tällä on väistämättömät seuraukset väestön sote-palveluiden saatavuuteen ja hyvinvointiin. Mahdollisena kriisiaikana riittävä ja osaava hoitohenkilöstö on myös osa huoltovarmuuttamme.

Järjestelmässämme on sairaanhoitajapulaa ylläpitäviä ja lisääviä rakenteita, joihin hallitus voi ja sen tulee vaikuttaa tilanteen ratkaisemiseksi. Olemme alla kuvanneet kriittisimmät korjattavat asiat sairaanhoitajapulan ratkaisemiseksi. Suomen Sairaanhoitajat vaatii, että nämä huomioidaan seuraavassa hallitusohjelmassa.

1. Sairaanhoitajan palkka

- Valtion budjettiin on tehtävä varaus sairaanhoitajien palkan korjaamiseen työn vaativuutta ja koulutustasoa vastaavalle tasolle. Suuruusluokka on kuvattu Tehtävän sote-alan kriisin pelastusohjelmassa.
- Budjetissa on varauduttava sairaanhoitajan palkkakehitykseen kokemuksen, koulutuksen ja tehtävien vaativuuden lisääntymisen myötä.

2. Sairaanhoitajan koulutus

- Sairaanhoitajakoulutuksessa on oltava yhtenäinen kansallinen opetussuunnitelma ja loppukoe.
- Sairaanhoitajakoulutukseen sisältyvään kliiniseen harjoitteluun on osoitettava riittävä, korvamerkitty rahoitus harjoittelupaikkoja tarjoaville organisaatioille.
- Kliinistä harjoittelua ohjaaville sairaanhoitajille on varmistettava kansallisesti yhtenäinen ohjaajakoulutus ja tämä on turvattava rahoituksella.
- Sairaanhoitajatutkinto on nostettava ammattikorkeakoulujen tutkintojen halvimman kertoimen luokasta koulutuksen vaatimuksia vastaavalle tasolle.
- Ammattikorkeakoulujen rahoitusmallissa on turvattava pysyvä ja riittävä resursointi sairaanhoitajatutkintojen perusopetukseen.
- Hallituksen on turvattava, ettei sairaanhoitajapulaa ratkaista kelpoisuuksia ja osaamistasoa laskemalla sosiaali- ja terveydenhuollossa.

3. Sairaanhoitajan osaaminen

- Lakiin on kirjattava velvoittava minimimäärä sairaanhoitajan vuosittaiselle täydennyskoulutukselle ja sen toteutumista tulee valvoa.
- Työnantajataho on veloitettava rahoittamaan sairaanhoitajan lakisääteinen täydennyskoulutus ja varautumaan sen vaatimaan työaikaresursointiin.

- Hallituksen tulee varmistaa, että sairaanhoitajien erikoistumiskoulutukset käynnistetään STM:n terveydenhuollon ammattihenkilöiden neuvottelukunnan (TANK) hoitotyön jaoston tuoreen suosituksen (2021) mukaisesti. Tähän liittyen kts. Kohta 1: palkkakehitys.
- Hyvinvointialueille on perustettava erikoistumisvakanssit ja vakanssit erikoistuneille sairaanhoitajille edellä mainitun suosituksen mukaisesti.
- STM TANK hoitotyön jaosto tulee perustaa uudestaan seuraavalla hallituskaudella ja ottaa tarkasteluun sairaanhoitajan kliinisen urapolun seuraava porras, ylempää korkeakoulututkintoa edellyttävä taso (YAMK + yliopisto).
- Valtiovallan tulee rahoittaa pysyvä pätevyitysmispolku ulkomailta Suomeen tulleille sairaanhoitajille, samoin kuin lääkäreiden ja hammaslääkäreiden kohdalla on tehty.

4. Sairaanhoidajan työn tekemisen edellytykset

- Hallituksen on budjettirahoituksella varmistettava, että sote-palveluissa henkilöstömitoitus ja -rakenne on riittävällä ja turvallisella tasolla.
- Hallituksen on budjettirahoituksella mahdollistettava, että hyvinvointialueilla pystytään varautumaan henkilöstön ennakoitavissa oleviin poissaoloihin sekä kriisitilanteisiin.
- Hallituksen on budjettirahoituksella turvattava sairaanhoitajien pandemian jälkeinen työhyvinvointi ja jaksaminen. Tähän on budjetoitava erillinen rahoitus.

5. Hoitotyön johtaminen

- Hoitotyön johtaminen on varmistettava hyvinvointialueiden hallintosäännöissä muiden professioiden rinnalla ja professiojohtamiseen on luotava velvoittava kansallinen malli.
- Hoitotyön johtaminen tulee niin ikään varmistaa sote-palveluiden kaikilla eri tasoilla.
- Hoitotyön johtajien päätösvallan tulee olla yhtäläinen muiden professioiden johtajien kanssa.
- Sosiaali- ja terveysministeriössä on oltava toimivaltainen hoitotyön ylin viranhaltija, jolla on mandaatti ja ohjausvalta seurata ja ohjata hoitotyön kokonaisuutta valtakunnallisesti. Kansainvälisesti nimike on Governmental Chief Nursing and Midwifery Officer, GCNMO.